

EduFutur

RECOPIATORI DE PROPOSTES

Actualització: Setembre, 2020

Temàtica	Proposta
COMPETÈNCIES	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hem de preparar a l'alumnat perquè posseeixi eines per aprendre al llarg de la vida. 2. Hem d'apostar per fer els alumnes el màxim de conscients i oblidar-nos d'una cursa d'intel·ligències amb les intel·ligències artificials, que cada vegada seran més eficients. 3. L'educació ha de fomentar la competència del maneig, anàlisi i reflexió crítica de les dades; del món curull de dades que ens envolta i que anirà a més. Cal ser competents en la gestió de la complexitat de les dades i saber discernir la unitat del coneixement. 4. Una altra competència escolar serà saber compartir i ajustar rols (d'aprenentatge acadèmic, social i relacional) amb robots o eines d'IA. Aquelles tasques que les poden realitzar eficaçment els robots potser no caldrà ensenyar-les als escolars. Per això caldrà comprendre la intel·ligència artificial, la lògica que comporta. La diferència del futur serà entre qui entén la intel·ligència artificial i qui no. Entendre la lògica que té la intel·ligència artificial. 5. Prioritzar les següents competències clau: el pensament algorítmic, la ciència de les dades, el maneig de les xarxes, els coneixements de programació i l'ús d'hardware i electrònica, els coneixements sobre IA. Aquestes competències han de potenciar-se al costat d'altres de caire més sistèmic i ecològic incorporant les pròpies de les ciències socials, humanístiques i axiològiques. 6. Es viurà en un món d'incertesa, per això hem de posar l'èmfasi en la vida emocional, en l'afectivitat, en l'acompanyament personalitzat, en la preservació d'espais d'intimitat i de llibertat. 7. La competència acadèmica no serà el pilar de les escoles del futur. Les escoles que millor gestionin les competències emocionals, de col·laboració, de convivència, de sensibilitat ètica dels seus alumnes, del tracte humà personalitzat i de respecte a les

	<p>diferències... aquests centres seran els referents.</p> <p>8. Hem de canviar o transformar el sistema educatiu perquè l'actual genera un percentatge de fracàs que no és sostenible, donat que cal formar els ciutadans amb aquelles competències imprescindibles per a la seva vida personal, social i laboral.</p> <p>9. Els ciutadans hauran de saber entendre i interpretar totes les situacions i saber actuar en conseqüència i des d'una dimensió ètica. L'educació ha de capacitar l'alumnat per a disposar d'eines que li permetin aprendre davant de qualsevol circumstància. I per això no és tan fonamental aprendre determinats continguts sinó com aplicar-los en situacions canviants, a la manera de com es fa en robòtica o programació.</p>
CURRÍCULUM	<p>10. Cal replantejar el currículum. Donar pas a l'oratòria, a l'argumentació, a l'escriure bé, a expressar-se bé, a aprendre també d'experts a banda de docents. Caldrà simplificar el currículum per oferir més espais per a la realització personal i vital de l'alumnat i preparar-los per esdevenir persones felices i competents, amb una mirada ètica que inclogui l'entorn més proper i més global. I tot això per esdevenir més feliços.</p> <p>11. L'escola ha de construir itineraris d'aprenentatge basats en la personalització i la diversificació.</p> <p>12. Hauríem de concebre l'escola com un laboratori que tracti els grans temes del coneixement i dels reptes actuals que afecten la humanitat i el planeta. La pluralitat de visions que ens ofereixen les formacions de base diverses del professorat, així com les seves experiències singulars, caldria que es possessin al servei d'un currículum integrat i global que fomentés en l'alumnat la descoberta, la curiositat i la seva implicació emocional i ètica, de comprimís personal i social. En aquest sentit la mateixa història del coneixement humà pot ser el fil conductor a partir del qual es formulen les grans preguntes i es descobreixen les fites del coneixement.</p> <p>13. Els continguts curriculars no s'han de concebre com a objectes de transmissió a l'alumnat (tal com els van adquirir els professors) sinó com a instruments per fer pensar, fer-se preguntes i elaborar propostes pròpies o col·lectives.</p>
ESTIL DOCENT	<p>14. El docent ha de ser creatiu, ha de fomentar la curiositat dels alumnes, ha de saber gestionar les</p>

	<p>emocions, ha d'estar amatent als invisibles, ha de saber treballar en equip en totes i cadascuna de les seves funcions.</p> <p>15. La formació dels docents els haurà de capacitar per liderar grups de convivència, mentoratges individuals i grupals, així com esdevenir experts en processos de sociabilitat avançada en un món complex i ple d'incerteses.</p>
<p>FINALITATS EDUCATIVES I PARADIGMA PEDAGÒGIC</p>	<p>16. Educar als humans comporta educar per a l'autoorganització, l'autoreferència, la consciència i la mirada ètica.</p> <p>17. En educació és útil adoptar una perspectiva sistèmica i ecològica del conjunt de les relacions que s'estableixen a nivell d'aula, de centre, de marc institucional i social. Aquest enfocament ajuda a entendre millor els significats relacionals, els obstacles a les innovacions i els canvis, però també les oportunitats d'influència que ens ofereixen les contradiccions i els problemes no resolts en una determinada organització o grup humà.</p> <p>18. El sistema educatiu ha d'incidir més en la totalitat d'aspectes socials així com en els que afecten la sostenibilitat i el medi ambient. Cal que ho faci a partir dels mateixos fets reals i contextuals. L'escola ha d'optar per a la transformació compromesa i no per una acrítica reproducció social. Caldrà fer-ho des dels propis continguts i mitjançant projectes globalitzadors.</p> <p>19. El canvi de paradigma educatiu s'ha de fer amb molta tranquil·litat, a poc a poc, davant d'un entorn que contínuament et provoca que hagis de pensar i repensar les teves pròpies conviccions. Educar en l'esperit crític és treballar-ho de manera sistemàtica, mitjançant tots els àmbits del coneixement i des de totes les dimensions personals i socials.</p> <p>20. Un projecte educatiu ha de ser un pacte entre famílies, professionals de l'educació i societat, perquè educar per a la democràcia també és això. Hem d'escollir i pactar quina interpretació del món volem assumir.</p> <p>21. Una de les principals finalitats de l'escola és que tot alumne, quan acabi la seva escolarització, pugui disposar d'una resposta convincent a la pregunta de "qui sóc". El gran poder de transformació de l'educació és aconseguir que la persona prengui consciència de qui és, de la seva subjectivitat, de la força que tenen les seves idees.</p>

	<p>22. Ens cal un model d'escola que doni resposta fins als 18 anys, amb models diversos però per a tothom. Una escola que impulsi persones amb una actitud favorable per a l'aprenentatge permanent, per a tot tipus d'aprenentatge.</p> <p>23. El "sistema escola", "curricular", "qualificador-avaluador" cal no orientar-lo envers un model estrictament <i>productivista</i>, sinó que es fa necessari que contingui elements perquè les persones puguin exercir una anàlisi crítica davant el model productiu on han d'inserir-se.</p> <p>24. L'educació ha de contribuir a desvetllar la transcendència pròpia de l'ésser humà, una dimensió integral de la persona i no estrictament sotmesa als models socials i productius imperants.</p> <p>25. La transformació de l'escola ha d'implicar la comunitat escolar però alhora les famílies i el conjunt de la societat. Els tres elements han de veure la necessitat del canvi i cadascun, des del seu nivell i ritme, afavorir els processos de transformació. Per això el diàleg constant entre els tres elements és indefugible.</p> <p>26. L'escola del futur hauria d'esdevenir una cruïlla on es disseccionessin i es seleccionessin els inputs de tota mena que reben els nois i noies. L'escola seria un espai on educadors i educands analitzessin fets, informacions, discursos que impacten la societat tot seleccionant-los i analitzant-los -amb l'ajuda dels equips docents- se'n pugui parlar i debatre des d'una anàlisi tranquil·la, rigorosa i aprofundida. Cal que l'escola ofereixi la possibilitat de la discussió, del parlar, de l'escoltar-se. Per fer això es requerirà d'un clima escolar no sotmès a pressions curriculars interessades ni a funcions classificatòries de l'alumnat.</p>
<p>FORMACIÓ DEL PROFESSORAT</p>	<p>27. La transformació de la formació del professorat passa, en part, per assumir que determinats poders actuals lligats a la docència, per exemple l'avaluació sancionadora o classificatòria, s'hauran de cedir en benefici de l'alumnat, d'una personalització efectiva i de la docència compartida en equip (distribució del poder docent).</p> <p>28. El màster de formació del professorat de secundària (si optéssim per aquest model entre altres opcions) hauria de tenir una durada de dos anys i no només d'un com ara. En aquest màster més llarg la part de didàctica podria incloure àmbits més globals que el</p>

	<p>propi de l'especialitat de l'estudiant. Un professor de secundària, sobretot de l'obligatòria, hauria de posseir eines per al domini del conjunt de continguts curriculars que se li demanen a l'alumnat. A més, un màster més llarg oferiria l'oportunitat d'un major aprofundiment pedagògic de temes cabdals en l'actual professió docent, com són les funcions tutorials, d'orientació i d'acompanyament de l'alumnat.</p>
METODOLOGIA	<p>29. Cap proposta metodològica ha de monopolitzar la totalitat del temps didàctic. Tota metodologia pot ser aconsellable en determinades circumstàncies.</p> <p>30. Ens cal reforçar la metacognició de l'alumnat. Poder obtenir la consciència del que s'aprèn i del que et falta per aprendre i, també, perquè no ho has après, així com perquè et serveix el que has après.</p> <p>31. A secundària, el currículum, l'organització, la formació del professorat i, també, la identitat professional del docent, juguen a la contra de la instauració de propostes globals de l'aprenentatge basades en la interdisciplinarietat i el treball concurrent dels equips docents. Justament el que, considerem, seria necessari impulsar i, per tant, calen canvis en els quatre elements assenyalats.</p> <p>32. En les propostes de caire interdisciplinari no s'ha de confondre l'objecte d'estudi principal, que es vol treballar, amb el context que s'escull per a fer-ho. L'objecte d'estudi, si és veritablement significatiu, requerirà per al seu aprofundiment la incorporació de diferents matèries i mirades disciplinàries, única forma d'abastar-lo des d'una comprensió holística.</p> <p>33. S'ha de combinar la màxima personalització de l'aprenentatge i l'acompanyament educatiu amb l'aprenentatge social que et dona l'escolarització amb el grup d'iguals i la feina cooperativa. L'escola ha de combinar diferents espais-temps didàctics i cercar l'equilibri entre personalització i cooperació. L'escola de futur tindrà sentit en la mesura que conservi la funció socialitzadora que alhora faci possible l'acompanyament personalitzat de l'aprenentatge i del desenvolupament integral de cada alumne.</p>
PARTICIPACIÓ ALUMNAT	<p>34. S'ha de fomentar la participació dels alumnes en el seu propi aprenentatge i en els seus projectes vitals que l'escola ha d'acompanyar. Els alumnes han d'aprendre a decidir i, també, que la llibertat ve associada a la responsabilitat. Fomentar el</p>

	<p>pensament crític i l'autosuperació.</p>
SISTEMA EDUCATIU	<p>35. S'han de trencar les fronteres entre tipus i etapes escolars, entre escoles, instituts, institucions, universitats, empreses, entitats esportives... Hem de fomentar projectes conjunts. I s'han de suprimir barreres entre espais docents interiors i els exteriors, els entorns enriquidors dels aprenentatges vitals.</p> <p>36. L'educació del futur hauria d'estar administrada des d'una concepció àgil, simplificada en l'estructura i democratitzada en la jerarquia. Un model podria ser el que en alguns països anglosaxons funciona en base a consells comunitaris, que són integrats per figures plurals de prestigi social i que s'encarreguen de seleccionar i supervisar projectes pedagògics i les persones que els dirigiran. En tot cas, hauríem d'allunyar-nos de sistemes excessivament burocratitzats on les decisions es prenen no escoltant la gent més preparada i plural sinó l'assessor o el tècnic de confiança.</p>
TECNOLOGIA	<p>37. La tecnologia obre les portes a una més eficaç personalització de l'aprenentatge. A l'ensem pot comportar perills de mercantilització o a-socialització. Caldrà vetllar perquè els projectes educatius ho tinguin en compte personalitzant i socialitzant alhora.</p> <p>38. Hem de procurar que els avenços tecnològics ens portin a una millor garantia per inocular expectatives altes a tot l'alumnat amb independència de la seva procedència familiar o social. Autoestima alta, motivació per aprendre i ànsies de superació per a tothom. Posar la tecnologia al servei d'aquestes fites serà decisiu perquè l'educació no contribueixi a una major bretxa diferencial entre l'alumnat.</p> <p>39. Per procurar que l'escola (o la societat educadora) faci una tasca predominantment compensatòria, amb l'ajut d'instruments tecnològics al servei de l'aprenentatge motivacional de tothom, caldrà que actuï des de les primeres edats.</p> <p>40. L'escola ha de mantenir un equilibri entre ser capdavantera amb la tecnologia i els avenços de tot tipus i, alhora, saber preservar una bona biblioteca, incentivar lectures claus, oferir el pensament filosòfic, crític... i també saber escoltar l'altre, fomentar l'expressió oral i comunicativa per aconseguir una formació integral.</p>

